

Podpisując umowę ubezpieczenia z Towarzystwem Ubezpieczeniowym, warto zwrócić uwagę na wykluczenia od odpowiedzialności zawarte w warunkach ogólnych danego ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE ŻYCIA I ZDROWIA

Jest to rodzaj ubezpieczenia, które chroni życie osoby Ubezpieczonej, a także zapewnia finansowe zabezpieczenie w przyszłości. Głównym celem ubezpieczeń na całe życie jest zapewnienie wypłaty kapitału po śmierci Ubezpieczonego, przez co pełnią one funkcję zabezpieczenia finansowego dla rodziny. W razie śmierci Ubezpieczonego Ubezpieczyciel wypłaci osobie (osobom) wskazanej w polisie odszkodowanie, w wysokości - określonej w umowie - sumy ubezpieczenia. Wypłacane odszkodowanie jest wolne od podatku spadkowego, co jest dużą zaletą ubezpieczenia (kapitał jest także wolny od zajęcia przez wierzycieli). Na polskim rynku dostępne są trzyrodzaje ubezpieczeń na życie:

- ubezpieczenia ochronne - przedmiotem ubezpieczenia jest życie Ubezpieczonego. Wypłata świadczenia następuje jedynie w przypadku śmierci w czasie obowiązywania polisy. Określoną w umowie sumę ubezpieczenia otrzymuje wskazana w polisie osoba. W tym przypadku polisa chroni finansowo osoby, które wskaże Ubezpieczony;
- ochronne-oszczędnościowe - są to najczęściej kupowane polisy w Polsce. Podobnie jak w pozostałych ubezpieczeniach tego rodzaju, przedmiotem ubezpieczenia jest życie osoby Ubezpieczonej, równocześnie spełniają one funkcję oszczędnościową;
- oszczędnościowe - mają zazwyczaj bardzo zminimalizowaną ochronę ubezpieczeniową. Celem tego rodzaju ubezpieczeń jest gromadzenie środków finansowych. Wypłata zgromadzonych oszczędności, zależnie od warunków zawartej umowy i sytuacji życiowej, może nastąpić w wypadku śmierci ubezpieczonego, przy rozwiązaniu umowy

w trakcie jej trwania lub na koniec okresu ubezpieczenia określonego w polisie.

Głównym zakresem ubezpieczenia jest śmierć naturalna oraz w następstwie wypadku, jednak zakres ten można poszerzyć o dodatkowe umowy, które mogą obejmować m.in. następujące zdarzenia: utrata zdrowia w wyniku choroby lub wypadku, leczenie szpitalne i ryczałtowy zwrot kosztów, śmierć rodzica (opiekuna), w wyniku czego wypłacana jest renta sieroca dla dziecka, inwalidztwo dziecka, w wyniku czego wypłacana jest renta niezdolność do pracy czyli ubezpieczenie składki w celu zwolnienia z kolejnych wpłat.

Najważniejsze wyłączenia odpowiedzialności przez Towarzystwa Ubezpieczeń:

1. Z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są zdarzenia spowodowane:

- działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, zamieszkami, rozruchami, niepokojami społecznymi, strajkami, lo-

kautami lub aktem sabotażu bądź terroryzmu,

- popełnieniem poprzez Ubezpieczonego czynu zabronionego pod groźbą kary, kwalifikowanego jako przestępstwo, co wykazano w toku postępowania przygotowawczego (o ile na skutek stanu zdrowia Ubezpieczonego nie wydano w stosunku do niego prawomocnego orzeczenia sądu),
 - obrażeniami doznanymi wskutek: popełnienia lub usiłowania popełnienia przestępstwa, umyślnego samookaleczenia ciała lub usiłowania popełnienia samobójstwa,
 - nosicielstwem wirusa HIV, zespołem AIDS lub chorobą Alzheimera,
 - uszkodzeniami trzustki lub wątroby spowodowanymi spożywaniem alkoholu,
 - zatruciem alkoholem, narkotykami, nikotyną lub innymi środkami odurzającymi.
2. Z ochrony ubezpieczeniowej z tytułu wypłaty dziennego świadczenia szpitalnego wy-

łączone są pobyty w szpitalu spowodowane:

- chorobami przewlekłymi rozpoznanymi, leczonymi lub których objawy występowały w okresie 24 miesięcy przed datą początkową,
- obrażeniami ciała doznanymi w okresie 24 miesięcy przed datą początkową,
- chorobami psychicznymi, zaburzeniami psychicznymi lub schorzeniami wynikającymi z uzależnienia od środków psychotropowych, chorobami układu nerwowego,
- działaniami Ubezpieczonego po spożyciu alkoholu,
- nieuzasadnionym nieskorzystaniem z porady lekarskiej, nieprzestrzeganiem zaleceń lekarza lub użyciem leków bądź narkotyków przez Ubezpieczonego, niezleconych przez lekarza,
- wyczynowym uprawianiem sportu,
- wykonaniem, nawet jednokrotnie, czynności o podwyższonym stopniu ryzyka,

- wypadkami powstałymi na skutek prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu lądowego, powietrznego lub wodnego bez uprawnień,
- wypadkiem lotniczym, jeżeli Ubezpieczony nie był pasażerem samolotu licencjonowanych linii lotniczych,
- katastrofami, w wyniku których nastąpiło skażenie jądrowe, chemiczne, biologiczne bądź napromieniowanie.

3. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej z tytułu wypłaty dziennego świadczenia szpitalnego wyłączone są ponadto:

- zabiegi i operacje plastyczno-kosmetyczne, z wyjątkiem operacji oszpeceń lub okaleczeń, będących następstwem nieszczęśliwego wypadku,
- pobyty w szpitalu związane z ciążą, porodem lub położeniem,
- leczenie i zabiegi dentystyczne, chyba że wynikają z obrażeń odniesionych w wypadku, w którym Ubezpieczony doznał także uszkodzeń innych narządów lub układów,

- badania diagnostyczne lub rehabilitacyjne,
- hospitalizacje niezlecone przez lekarza,
- pobyty ubezpieczonego we wszelkiego rodzaju sanatoriach, szpitalach uzdrowiskowych, ośrodkach rehabilitacyjnych, domach opieki lub hospicjach.

4. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej z tytułu zapewnienia Ubezpieczonemu dostępu do świadczeń medycznych wyłącza się świadczenia medyczne będące następstwem:

- diagnozowania i leczenia niepłodności,
- zabiegów aborcji,
- ciąży wysokiego ryzyka lub ciąży, jeżeli wcześniej wystąpiły: ciąża wysokiego ryzyka, poród o przebiegu patologicznym, komplikacje położu,
- leczenie uzależnień,
- zaburzeń psychicznych zdiagnozowanych, leczonych lub których objawy występowały przed datą początkową.

5. Ubezpieczonemu nie będzie przysługiwał dostęp do

świadczeń medycznych, jeżeli w okresie 24 miesięcy przed datą początkową u Ubezpieczonego zostały zdiagnozowane, były leczone lub występowały objawy następujących chorób:

- zawału serca,
- niewydolności krążenia,
- udaru lub wylewu (wewnątrzczaszkowego lub podpajęczynówkowego),
- nowotworu złośliwego,
- cukrzycy typu I,
- marskości wątroby,
- stwardnienia rozsianego,
- wad schorzeń wrodzonych wymagających stałego przyjmowania leków, operacji naprawczych lub stałej rehabilitacji bądź opieki osób trzecich.

UBEZPIECZENIA SAMOCHODU

Obowiązkowe od odpowiedzialności cywilnej (OC)

Ubezpieczenie to jest obowiązkowe dla właścicieli wszystkich pojazdów mechanicznych (pojazdów samochodowych, ciągników rolniczych, motoro-

werów, motorów, przyczep, pojazdów wolnobieżnych, oprócz pojazdów wolnobieżnych, które są w posiadaniu rolników i użytkowane są w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego). W ramach umowy ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do pokrycia szkód wyrządzonych innym uczestnikom ruchu.

Od 1 stycznia 2004 r. ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych reguluje ustawa z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152).

Umowę zawiera się na okres 12 miesięcy z wybranym towarzystwem ubezpieczeniowym. Jeżeli umowa nie zostanie wypowiedziana pisemnie, przynajmniej na jeden dzień przed upływem okresu wskazanego w polisie, umowa ubezpieczenia automatycznie zawierana jest na następny okres. Ustawa przewiduje także krótsze okresy ubezpieczenia w stosunku do pojazdów zarejestrowanych

czasowo, pojazdów zarejestrowanych za granicą, pojazdów wolnobieżnych oraz pojazdów historycznych. Można także zawrzeć umowę ubezpieczenia krótkoterminowego zarejestrowanego na stałe pojazdu, ale tylko przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na pośredniczeniu w kupnie i sprzedaży pojazdów mechanicznych w zakresie pojazdów przeznaczonych do kupna lub sprzedaży. Minimalny okres na jaki można zawrzeć umowy krótkoterminowe to 30 dni.

Karę na posiadacza nakłada Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Ponadto organy kontrolne mogą posiadaczowi odebrać dowód rejestracyjny pojazdu. Jeżeli spowoduje się wypadek nie mając polisy OC, wszystkie szkody na mieniu i zdrowiu ofiar wypadku kierowca będzie musiał pokryć z własnej kieszeni (np. koszty leczenia, renty inwalidzkiej, naprawy samochodu, pogrzebu).

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując po-

jazdem mechanicznym w okresie trwania umowy, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu na terytorium 25 państw należących do Unii Europejskiej, tj.: Polski, Austrii, Belgii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Luksemburga, Portugalii, Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii, Danii, Szwecji, Węgier, Malty, Litwy, Łotwy, Cypru, Czech, Estonii, Słowacji, Słowenii oraz na terytorium Islandii, Norwegii, Szwajcarii i Chorwacji.

Ubezpieczenie obejmuje pojazdy mechaniczne osobowe, ciężarowe, przyczepy oraz motocykle. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia OC przysługuje, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) obowiązkowego OC

1. Świadczenia określone w niniejszym OWU nie przysługują,

jeżeli wypadek, awaria, kradzież lub unieruchomienie Ubezpieczonego pojazdu oraz uraz ciała, zgon lub nagle zachorowanie ubezpieczonego były następstwem:

- działań wojennych, zamieszek lub rozruchów,
- umyślnego poranienia się Ubezpieczonego lub jego uczestniczenia w działaniu przestępczym,
- uczestnictwa Ubezpieczonego pojazdu w wyścigach (konkursach) lub treningach do takich imprez,
- uczestniczenia Ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku samoobrony,
- samobójstwa Ubezpieczonego albo jego próby,
- kierowania ubezpieczonym pojazdem przez osobę:
 - będącą w stanie nietrzeźwości albo w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających,
 - nieposiadającą uprawnień do kierowania pojazdem,
 - która zbiegła z miejsca wypadku,

- używania Ubezpieczonego pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem, a także niewłaściwego jego załadowania i przewożenia w nim ładunku lub bagażu,
- kierowania Ubezpieczonym pojazdem niezarejestrowanym lub bez ważnego badania technicznego.

2. Świadczenia określone w niniejszym OWU nie przysługują również, gdy wypadek, awaria, kradzież lub unieruchomienie Ubezpieczonego pojazdu oraz uraz ciała, zgon lub nagłe zachorowanie Ubezpieczonego zostały spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub też zostały spowodowane umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte osoby przewożone za opłatą i autostopowicze.

4. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie świadczeń gwarantowanych w niniejszym OWU albo opóźnienia zaistniałe z przyczyn

niezależnych od Ubezpieczalni, takich jak: strajki, niepokoje społeczne, akty sabotażu lub terroryzmu, wojna (również domowa), promieniowanie radioaktywne, ograniczenia w poruszaniu się wprowadzone decyzjami władz administracyjnych, zjawiska meteorologiczne, trzęsienie ziemi, powódź, pożar lasu, brak możliwości kontaktu z poszkodowanym.

5. Towarzystwo Ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie koszty poniesione przez Ubezpieczonego bez uprzedniej zgody Centrum Alarmowego Ubezpieczalni, chyba że skontaktowanie się z Centrum Alarmowym Ubezpieczalni było niemożliwe z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego lub osoby działającej na jego rzecz. Powyższe wyłączenie odpowiedzialności Ubezpieczalni za koszty nie ma zastosowania w przypadku urazu ciała oraz nagłego zachorowania Ubezpieczonego. Towarzystwo Ubezpieczeń zwraca poniesione koszty na podstawie oryginałów dokumentów ich poniesienia.

Autocasco (AC)

Autocasco jest dobrowolnym ubezpieczeniem pojazdu od szkód powstałych w wyniku uszkodzenia pojazdu (którego sprawcą był kierowca), wandalizmu oraz różnych zdarzeń losowych oraz gdy sprawca uciekł lub nie da się go ustalić. Umowę zawiera się na okres 12 miesięcy lub na czas krótszy. Dokumentem potwierdzającym zawarcie ubezpieczenia jest polisa - ważna od następnego dnia po zapłaconiu składki. Umowa wygasa po zakończeniu okresu ubezpieczenia lub w momencie nieopłacenia kolejnej raty składki.

Przedmiotem umowy są pojazdy zarejestrowane w Polsce. Ubezpieczenie AC obejmuje ochroną szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu i jego wyposażenia. Szko- da taka może powstać wskutek: zderzenia się pojazdów, uderzenia w budynek, drzewo lub jakiś przedmiot, zdarzenia losowego, np. powódź, zatopienie, pożar, wybuch, opady atmosferyczne, huragan, osunięcie się ziemi, lawina itp., kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia po-

trącenie pieszego lub zwierzęcia.

Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco

Ubezpieczalnia nie odpowiada za szkody:

- w materiałach pędnych i smar-nych oraz płynach eksploatacyjnych,
- których wartość nie przekracza 1% sumy ubezpieczenia, nie mniej jednak niż 300 zł.

1. Ubezpieczalnia nie odpowiada także za szkody powstałe:

- podczas normalnej eksploatacji pojazdu (wynikające z naturalnego zużycia) lub spowodowane wstrząsami na nierównościach dróg albo będące następstwem korozji lub wad faktycznych a także będącymi następstwem nienależy- cie przeprowadzonych wcześniejszych napraw,
- w czasie ruchu w pojazdach:
 - » niezarejestrowanych,
 - » niezgłoszonych do ewidencji,
 - » nieposiadających ważnego badania technicznego potwierdzonego odpowiednim wpisem w dowodzie reje-

stracyjnym pojazdu, ważnym w dniu wystąpienia szkody,

- wskutek kradzieży pojazdu lub jego części, jeżeli:

- » w chwili dokonania kradzieży pojazd nie posiadał zainstalowanych urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą,

- » w chwili dokonania kradzieży pojazd nie był zabezpieczony w sposób przewidziany w jego konstrukcji lub nie były uruchomione wszystkie znajdujące się w pojeździe urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że został on utracony na skutek rozboju,

- » klucze lub dokumenty pojazdu nie były należycie zabezpieczone poza pojazdem, chyba że został on utracony wskutek rozboju,

- » poszkodowany nie przedłożył Ubezpieczalni dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym,

wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że pojazd został utracony wskutek rozboju,

- » w okolicznościach innych niż opisane przez Ubezpieczonego podczas zgłoszenia szkody Ubezpieczalni wskutek przywłaszczenia pojazdu przez osobę trzecią.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód w pojazdach pochodzących z kradzieży lub innego przestępstwa. Ubezpieczalnia jest wolna od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

3. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

4. Ponadto z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody powstałe:

- jako następstwa użytkowania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem oraz spowodowane

przez przewożony ładunek lub bagaż,

- podczas używania pojazdu przez Ubezpieczonego lub uprawnionego kierującego jako narzędzia przestępstwa,
 - w czasie używania pojazdu w związku z obowiązującymi świadczeniami na rzecz wojsk lub innych podmiotów, a także powstałe w pojazdach uczestniczących w akcjach protestacyjnych i blokadach dróg,
 - w pojeździe, którego kierujący w chwili wypadku lub przybycia na miejsce wypadku jednostki policji znajdował się w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków lub innych podobnie działających środków, a także gdy kierujący pojazdem oddalił się z miejsca wypadku, jeżeli tym kierującym był właściciel pojazdu, a także osoba z którą właściciel pojazdu pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub inna osoba upoważniona do użytkowania pojazdu,
 - w pojeździe, którego kierujący w chwili wypadku nie posiadał
- wymaganych przez ustawę Prawo o ruchu drogowym lub inne przepisy prawa uprawnień do kierowania pojazdem, jeżeli tym kierującym był właściciel pojazdu, a także osoba z którą właściciel pojazdu pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub inna osoba upoważniona do użytkowania pojazdu,
 - w pojeździe oddanym do sprzedaży komisowej,
 - w pojeździe przekazanym do warsztatu w celu dokonania diagnostyki, przeglądu czy naprawy,
 - w pojeździe nielegalnie wprowadzonym na terytorium Rzeczypospolitej,
 - podczas użycia pojazdu do transportu towarów niebezpiecznych, w szczególności takich jak: paliwa, toksyczne substancje chemiczne lub gazy,
 - podczas jazd próbnych, rajdów, wyścigów, treningów, konkursów lub użycia pojazdu jako rekwizytu,
 - podczas użycia pojazdu do nauki jazdy,

- podczas wynajmowania pojazdu oraz w pojazdach udostępnionych jako pojazdy zastępcze na zasadach innych niż wynajem.

NNW dla kierowcy i pasażerów

Ubezpieczenie NNW – Następstw Nieszczęśliwych Wypadków. Ubezpieczenie jest dobrowolne, zawierane na okres 12 miesięcy. Obejmuje ono wypadki powstałe na terenie RP oraz poza jej granicami. Dotyczy wszystkich następstw nieszczęśliwych wypadków, które mogą przydarzyć się kierowcy i pasażerom w czasie ruchu pojazdu.

Ubezpieczenie chroni wszystkich podróżujących samochodem - kierowcę i pasażerów w ilości zgodnej z zapisem w dowodzie rejestracyjnym. Ubezpieczeniem objęte są wypadki powstałe na terenie RP i za granicą. Odszkodowanie przysługuje za uszkodzenie ciała, trwałe uszczerbek na zdrowiu lub śmierć ubezpieczonego tylko w sytuacji, kiedy szkody zaistniały podczas ruchu pojazdu. Za zdarzenia pozostające w związku z ruchem pojazdu

mechanicznego ubezpieczyciele uważają jednak także wypadki zaistniałe podczas wsiadania i wysiadania z pojazdu, bezpośrednio przy załadowywaniu i rozładowywaniu pojazdu, podczas postoju lub naprawy pojazdu na trasie.

Najważniejsze wyłączenia odpowiedzialności przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe

1. Z odpowiedzialności wyłączone są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych:

- w odniesieniu do kierowcy podczas kierowania przez niego pojazdem:
 - » jeżeli nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania nim,
 - » w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
- w odniesieniu do pasażera będącego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alko-

- holu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, jeżeli stan nietrzeźwości, zażycie środków odurzających, substancji psychotropowych bądź innych środków lub substancji miał wpływ na zaistnienie wypadku,
- w odniesieniu do pasażera, który świadomie podjął jazdę z kierowcą prowadzącym pojazd w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - w odniesieniu do kierowcy lub pasażerów:
 - » spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczającego, ubezpieczonego, uprawnionego lub inną osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub rozporządzania nim,
 - » w wyniku zatrucia spowodowanego spożyciem alkoholu albo środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - » powstałe podczas kierowania pojazdem nie posiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego, jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji i dokonywania okresowych badań technicznych,
 - » w wyniku udziału w bójkach (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej) oraz w związku z użyciem pojazdu w celu popełnienia lub usiłowania popełnienia przestępstwa,
 - » w związku z popełnieniem albo usiłowaniem popełnienia samobójstwa,
 - » na skutek działań wojennych oraz udziału w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu lub sabotażu,

» w wyniku oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,

» podczas uczestnictwa w rajdach, wyścigach, treningach do tych jazd, chyba że ryzyko to, za opłatą dodatkowej składki, zostało objęte ubezpieczeniem.

2. Odpowiedzialność jest wyłączona, jeśli nieszczęśliwy wypadek był następstwem chorób lub stanów chorobowych ubezpieczonego istniejących w chwili zdarzenia.

3. Odpowiedzialność nie obejmuje zadośćuczynienia za doznany ból, cierpienia fizyczne i moralne oraz odszkodowania za poniesione straty materialne polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy.

4. Stan nietrzeźwości, stan po użyciu alkoholu, fakt znajdowania się pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii oraz uprawnienia do kierowania

pojazdem oceniania się według prawa państwa właściwego dla miejsca zdarzenia.

5. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki spowodowane zawałem mięśnia sercowego lub udarem mózgu.

6. Jeśli w czasie wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego w ubezpieczonym pojeździe znajdowała się większa liczba osób, niż określona w dowodzie rejestracyjnym, Ubezpieczalnia może odmówić wypłaty świadczenia lub je zmniejszyć.

UBEZPIECZENIA MIESZKANIA I DOMÓW JEDNORODZINNYCH

Ubezpieczenia mienia

Dom czy mieszkanie dla większości ludzi jest najcenniejszym dorobkiem życia. Z tego względu towarzystwa ubezpieczeniowe, oprócz ubezpieczeń od włamań, oferują ubezpieczenie "murów" chroniące od skutków zdarzeń losowych. Ubezpieczenie nieruchomości jest ubezpieczeniem mieszkań i domów bez ich wyposażenia. Przeznaczone jest ono dla osób posiadających

prawo własności danego lokalu, spółdzielcze prawo do lokalu lub umowę najmu. W wyniku umowy ubezpieczenia, szkody powstałe w efekcie różnych zdarzeń losowych mogą zostać wyrównane całkowicie lub częściowo, w zależności od cech wykupionej polisy. Polisa zawierana jest na 12 miesięcy lub krócej (ubezpieczenie krótkoterminowe).

Przedmiotem ubezpieczenia mogą być budynki i budowle w stadium użytkowania lub budowy oraz lokale mieszkalne. Ochroną objęte są tylko elementy stałe tj. konstrukcja materiałowa dachu, ścian, stropów oraz podstawowe wyposażenie instalacyjne (wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, elektryczne itp.). Zakres odpowiedzialności może obejmować również: wanny, piece, hydrofory, tynki, powłoki malarskie oraz wykończenie sufitów, ścian i podłóg czy płytki ceramiczne, powłoki malarskie, tapety, boazerie, meblościanki, meble wbudowane, antresole. Polisa chroni od zdarzeń losowych (np. pożar, uderzenie

pioruna, huragan, opady atmosferyczne, powódź, lawina, spływ wód po zboczu, osunięcia lub zapadnięcia się ziemi, zalanie, wybuch, upadek statku powietrznego). Obejmuje również zniszczenia powstałe w wyniku akcji ratowania mienia, związanej z powyższymi zdarzeniami. Towarzystwo ubezpieczeń bierze odpowiedzialność także za skutki kradzieży z włamaniem i rabunku. Niekiedy towarzystwa oferują polisy ubezpieczenia mieszkania w formie pakietu, w skład którego wchodzić może odpowiedzialność cywilna, NNW.

Najważniejsze wyłączenia odpowiedzialności przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe

1. Umową ubezpieczenia nie są objęte:

- budynki, lokale mieszkalne znajdujące się w stadium budowy, przebudowy, rozbudowy, modernizacji, remontu z wyjątkiem sytuacji, gdy:
 - » w budynku, lokalu mieszkalnym prowadzone są bieżące prace konserwacyjne,

- » w nowym budynku, lokalu mieszkalnym przygotowanym do zamieszkania trwają prace wykończeniowe, nie ingerujące w strukturę budynku lub instalacje wykonane zgodnie z projektem, pod warunkiem że nie są one zaplanowane na okres dłuższy niż trzy miesiące od początku okresu ubezpieczenia,
 - budynki, lokale mieszkalne i budowle wybudowane bez wymaganych pozwoleń lub nie spełniające warunków prawa budowlanego,
 - budynki gospodarstwa rolnego, dla których istnieje ustawowy obowiązek ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oraz budowle takie jak: stodoły, obory, chlewy, kurniki, stajnie, magazyny, chłodnie, itp.,
 - budynki oraz lokale mieszkalne niezamieszkane na stałe, o ile nie zostanie opłacona dodatkowa składka za to ryzyko,
 - budynki, lokale mieszkalne w całości przeznaczone na działalność handlową, usługową, produkcyjną,
 - budynki mieszkalne wraz ze znajdującym się w nich mieniem, w których prowadzona jest następująca działalność:
 - » usługowa: warsztaty lakiernicze, stolarskie, tapicerskie,
 - » produkcyjna i handlowa: tworzywa sztuczne i środki chemiczne,
 - budynki, lokale mieszkalne opuszczone lub przeznaczone do rozbiórki,
 - szklarnie, tunele foliowe,
 - domki letniskowe znajdujące się na pracowniczym ogrodzie działkowym.
2. Ponadto umową ubezpieczenia nie są objęte:
- » przedmioty znajdujące się na balkonach, tarasach, loggiach i w ogrodach,
 - » srebro, złoto i platyna w złomie i sztabach,
 - » kamienie szlachetne i półszlachetne, perły, korale, bursztyny nie stanowiące wyrobu użytkowego,

- » przedmioty, zestawy o ilościach świadczących o ich przeznaczeniu handlowym, czyli zgodnie z niniejszym OWU w ilości 10 sztuk przedmiotów tego samego rodzaju, z wyjątkiem przedmiotów służących do prowadzenia działalności zarobkowej, jeżeli są one przedmiotem umowy,
 - » przedmioty lub elementy znajdujące się na zewnątrz budynku nie przymocowane na stałe, z wyjątkiem systemów antenowych użytkowanych wyłącznie przez osoby, które zawarły umowę z tytułu ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych,
 - » pojazdy dopuszczone do ruchu drogowego, statki powietrzne, wodne, przyczepy i naczepy samochodowe, campingowe i inne, które mogą być przedmiotem ubezpieczenia CASCO,
 - » paliwa napędowe,
 - » akta, dokumenty, plany konstrukcyjne oraz jakiegokolwiek dane zgromadzone na nośnikach danych, jak również modele, prototypy, wzory, eksponaty, rękopisy, programy komputerowe,
 - » prawa autorskie oraz inne niematerialne prawa mające charakter własności osobistej,
 - » zwierzęta oraz roślinność znajdująca się w lokalu mieszkalnym i poza nim.
3. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
- spowodowane umyślnie przez Ubezpieczającego lub osoby, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - skutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
 - które powstały przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
 - powstałe w wyniku wojny, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, jakichkolwiek działań wojennych, wojny domowej, rozruchów wewnętrznych, strajków, zamieszek,
 - powstałe w wyniku terroryzmu,

- powstałe w skutek działania energii jądrowej, azbestu, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz zanieczyszczenia środowiska,
- w przedmiocie ubezpieczenia, które są następstwem konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, zarekwirowania przedmiotu ubezpieczenia przez stosowne organy władzy publicznej.

4. Ubezpieczeniem od pożaru i innych zdarzeń losowych nie są objęte szkody powstałe wskutek:

- działania prądu elektrycznego w maszynach, aparatach lub innych urządzeniach, chyba że działanie prądu spowodowało jednocześnie pożar, o ile nie jest włączone ryzyko przepięcia za dodatkową składką,
- eksplozji spowodowanej przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych, jak również w silniku, gdy wybuch związany jest z jego naturalną funkcją,
- naporu śniegu i lodu na konstrukcję wykonanego niezgod-

nie z normami budowlanymi lub konstrukcją dachu o obniżonej wytrzymałości spowodowanej brakiem konserwacji,

- zalania wodą, jeżeli nastąpiło z powodu złego stanu dachu, rynien, otwartych lub niewłaściwie zabezpieczonych okien, drzwi oraz otworów dachowych lub nieszczelnych innych elementów budynku, jeżeli ich zabezpieczenie należało do obowiązków Ubezpieczającego,
- cofnięcie się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej w następstwie wysokiego stanu wód gruntowych,
- zalania spowodowanego podniesieniem się poziomu wód gruntowych,
- powolnego działania czynnika takiego jak: hałas, temperatura, woda, zagrzybenie, korozja, pleśń i innych czynników oddziałujących czasowo a także pocenia się rur, przesiąkania wód gruntowych i opadowych oraz przemarzania,
- rozlania wody podczas wykonywania czynności związanych z myciem, czyszczeniem lub innym podobnym działaniem,

- zalania związanego z roztopieniem się zalegających opadów śniegów lub lodu,
 - wybuchu spowodowanego niewłaściwą eksploatacją urządzeń AGD, garnków, puszek, itp.
 - zadymienia, sadzy z grilla, gotowania, smażenia, pieczenia,
 - spękania lub zarysowania budynków/lokali mieszkalnych i pomieszczeń przynależnych lub ich części, jeżeli nie zagrażają one ich stabilności oraz bezpieczeństwu użytkowników, a także polegające na uszkodzeniach estetycznych powierzchni zewnętrznych budynków/lokali mieszkalnych i pomieszczeń przynależnych,
 - spowodowane zapadaniem się ziemi, gdy są szkody powstałe w związku z:
 - ruchem zakładu górniczego,
 - prowadzonymi robotami ziemnymi,
 - obniżaniem się zwierciadła wód gruntowych,
 - z tytułu wandalizmu, niezależnie od opłaconej składki za to ryzyko, podczas wymiany, demontażu oraz prac remontowych w miejscu ubezpieczenia, a także w wyniku kradzieży mienia,
 - z tytułu stłuczenia mienia, z wyjątkiem stłuczenia, jeśli jest włączone ryzyko za dodatkową składką:
 - » szyb okiennych i drzwiowych,
 - » oszklenia ścian i dachów,
 - » szklanych przegród ściennych,
 - » lusterek przytwierdzonych na stałe,
 - » ceramicznych kuchennych płyt grzewczych,
 - » szklanych, ceramicznych i kamiennych blatów, okładzin ścian, słupów,
 - » terrariów,
 - » szyb kominkowych.
5. Ubezpieczeniem od kradzieży z włamaniem, rabunku i dewastacji nie są objęte szkody jeżeli:
- przedmiot ubezpieczenia zaginie w okolicznościach innych niż określone dla kradzieży z włamaniem lub rabunku,

- przedmiot ubezpieczenia zostanie skradziony lub zrabowany poza miejscem ubezpieczenia.

6. Ubezpieczenia od stłuczenia nie obejmują szkód powstałych w elementach zainstalowanych niezgodnie ze swoim przeznaczeniem oraz niezależnie od powyższych wskutek:

- pęknięcia szklanych, ceramicznych i kamiennych okładzin ściennych na skutek osiadania budynku,
- przedostanie się opadów atmosferycznych lub nieczystości do ubezpieczonego budynku lub lokalu mieszkalnego oraz pomieszczeń przynależnych, w wyniku stłuczenia ubezpieczonych powierzchni szklanych.

7. O ile w polisie nie określono inaczej i nie zostanie opłacona składka dodatkowa za to ryzyko, Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za szkody i następstwa szkód powstałych wskutek:

- powodzi,
- zalania z akwarium,
- wandalizmu,

- przepięcia prądu i przepięcia spowodowanego uderzeniem pioruna,
- stłuczenia.

8. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za szkody, których wartość w momencie ustalenia wypłaty odszkodowania nie przekracza 100 złotych.

Ubezpieczający ma dodatkowo obowiązek należytego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem. Mienie uważa się za należycie ubezpieczone, jeżeli spełnione zostały łącznie niżej wymienione warunki:

- wszystkie wejścia do domu jednorodzinnego lub mieszkania zabezpieczone są pełnymi drzwiami zewnętrznymi, prawidłowo osadzonymi, które są zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe lub jeden posiadający atest (Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej instytucji uprawnionej do jego wydania),
- drzwi zewnętrzne domu jednorodzinnego lub mieszkania zawierające w swej konstrukcji elementy szklane muszą być zabezpieczone w sposób

uniemożliwiający wejście do pomieszczeń lub otwarcie w tych drzwiach zamka przez otwór wybity w szybie,

- wejście do piwnicy, garażu, budynku gospodarczego lub innego pomieszczenia gospodarczego zabezpieczone jest drzwiami, które są zamknięta na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy,
- klucze do zamków i kłódek znajdują się w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczającego lub osób upoważnionych do ich przechowywania.

9. Do obowiązków Ubezpieczającego należy również przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

Ubezpieczenie to jest najczęściej dodatkiem do ubezpieczenia mieszkania. W przypadku kiedy OC w życiu prywatnym jest dodatkiem do ubezpieczenia mieszkania jego zakres bywa mocno ograniczony. Należy dokładnie sprawdzić, czy polisa obowiązuje na terenie całego kraju, czy też jest ograniczona do terenu nieruchomości lub miejscowości, w której znajduje się nieruchomość.

Zakres ochrony polisy: polisa obejmuje ubezpieczonego, ale także: małżonka, dzieci, pomoc domową zatrudnioną przez ubezpieczonego. Polisa pokrywa: szkody wyrządzone z tytułu posiadania i użytkowania mieszkania, nieruchomości oraz garaży dla własnego użytku (np. zalanie mieszkania sąsiadom), szkody wyrządzone w wyniku używania rowerów, wózków inwalidzkich, sprzętu pływającego (dla własnych potrzeb), szkody wyrządzone przez zwierzęta domowe osoby ubezpieczonej.

Najważniejsze wyłączenia odpowiedzialności przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe:

1. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- co do których odpowiedzialność powinna zostać objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającego z obowiązujących przepisów prawa,
- wynikłe z przeniesienia jakichkolwiek chorób,
- powstałe w następstwie udziału w zamieszkach, strajkach, rozruchach, niepokojach społecznych lub bójkach,
- spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, osoby bliskie lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
- wynikłe z wyczynowego uprawiania sportu i sportów wysokiego ryzyka,
- wynikłe w związku z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności gospodarczej,

- będące wynikiem wypadku przy pracy lub w drodze do pracy i z pracy, jeżeli Ubezpieczający lub osoba bliska jest pracodawcą, jak również w związku z chorobami zawodowymi oraz związanych z tym roszczeń regresowych, jeżeli Ubezpieczający lub osoba bliska jest pracodawcą,

- powstałe na skutek uszkodzenia, zniszczenia, zaginięcia lub utraty jakichkolwiek przedmiotów lub rzeczy należących do osób trzecich, a używanych, przechowywanych lub przyjętych do naprawy przez Ubezpieczającego lub osoby bliskie,

- w wartościach pieniężnych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych i przedmiotach wartościowych,

- powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania jakiegokolwiek umowy.

2. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z:

- posiadaniem koni,

- posiadaniem, użytkowaniem oraz wynajmem nieruchomości innych niż określone w umowie ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia,
 - używaniem i posiadaniem broni siecznej, kłującej, palnej oraz amunicji lub materiałów wybuchowych w rozumieniu odpowiednich przepisów prawa.
3. Jeżeli nie postanowiono inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte szkody, których wartość w momencie ustalenia odszkodowania nie przekracza 100 złotych.

Obowiązki w przypadku szkody z tytułu odpowiedzialności cywilnej.

Ubezpieczający lub osoba bliska:

- ma obowiązek udzielić na żądanie Ubezpieczalni pełnomocnictw niezbędnych do prowadzenia spraw odszkodowań, w tym pełnomocnictwa procesowego, jeżeli przeciwko niej poszkodowany wystąpił na drogę sądową. Powyższe nie zwalnia Ubezpieczającego lub osoby bliskiej z obowiązku zgłaszania we właściwym terminie sprzeciwu lub podjęcia niezbędnych środków zaskarżenia,

- w razie zgłoszenia roszczenia nie są uprawnieni do podejmowania działań zmierzających do uznania i zaspokojenia roszczeń ani też zawarcia ugody z osobą poszkodowaną, chyba że Ubezpieczalnia wyrazi na to zgodę. W przypadku naruszenia powyższego postanowienia Ubezpieczalnia jest zwolniona z obowiązku świadczenia, chyba że z uwagi na okoliczności sprawy Ubezpieczający lub osoba bliska nie mogli postąpić inaczej.

UBEZPIECZENIA PODRÓŻE

Ubezpieczenie kosztów leczenia to najważniejsza polisa z grupy ubezpieczeń turystycznych. Obejmuje ona nagłe zachorowanie oraz wypadki poza granicami Polski. Okres ubezpieczenia pokrywa się z czasem pobytu poza granicami kraju. Porada medyczna lub hospitalizacja w obcym państwie może być bardzo droga. Z tego względu warto zadbać o to, by w razie nagłego zachorowania zabezpieczyć się przed przykrymi wydatkami.

Ochroną objęte są koszty niezbędnego leczenia za granicą. Zakres ubezpieczenia obejmuje zwrot poniesionych kosztów związanych z konsultacjami z lekarzem, zabiegami w ambulatorium, specjalistycznymi badaniami zleconymi przez lekarza, jak również pobytem w szpitalu, ale tylko wtedy, kiedy leczenia nie można odłożyć do czasu przyjazdu do kraju.

Najważniejsze wyłączenia odpowiedzialności przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe:

1. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za koszty leczenia, transportu medycznego, transportu zwłok i natychmiastowej pomocy „Assistance” dotyczących chorób istniejących przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz ich powikłań, na które chorował Ubezpieczony w ciągu 24 miesięcy poprzedzających podróż zagraniczną.

2. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za koszty leczenia, transportu medycznego, transportu zwłok i natychmiastowej pomocy „Assistance” w odniesieniu do Ubezpieczo-

nego, co do którego istniały przeciwwskazania lekarskie do odbycia podróży zagranicznej.

3. Ubezpieczalnia nie ponosi odpowiedzialności za następstwa nagłych zachorowań i nieszczęśliwych wypadków związanych z:

- leczeniem niezwiązanym z pomocą medyczną, udzieloną w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku,
- leczeniem, hospitalizacją lub zakwaterowaniem, w przypadku, gdy Ubezpieczony odmówi powrotu do kraju wbrew decyzji lekarza Centrum Pomocy Ubezpieczalni. Decyzja ta musi być zaaprobowana i uzgodniona z lekarzem prowadzącym leczenie,
- leczeniem, hospitalizacją lub zakwaterowaniem, w przypadku gdy według opinii lekarza Centrum Pomocy Ubezpieczalni moment rozpoczęcia leczenia może być odłożony do momentu powrotu Ubezpieczonego do RP,
- leczeniem przekraczającym zakres usług medycznych niezbędny do przywrócenia stanu

- zdrowia umożliwiającego powrót Ubezpieczonego do RP,
- leczeniem sanatoryjnym, kuracjami w domach wypoczynkowych lub ośrodkach leczenia uzależnień,
 - leczeniem psychoanalitycznym i psychoterapeutycznym,
 - przeprowadzeniem badań niezbędnych do rozpoznania lub leczenia choroby, badań kontrolnych oraz uzyskania zaświadczeń lekarskich i wykonywania szczepień profilaktycznych,
 - operacjami plastycznymi lub zabiegami kosmetycznymi,
 - leczeniem zaburzeń psychicznych, depresji, wad wrodzonych, chorób wenerycznych i AIDS, nawet gdy nie były wcześniej leczone,
 - specjalnym odżywianiem Ubezpieczonego, masażami, kąpielami, inhalacjami, gimnastyką leczniczą, naświetlaniami (nawet gdy którykolwiek z tych środków był zlecony przez lekarza) oraz innymi zabiegami rehabilitacyjnymi i fizykoterapeutycznymi,
 - zabiegiem usuwania ciąży, o ile nie został on wykonany w celu ratowania życia lub zdrowia Ubezpieczonego, i którego przeprowadzenie dopuszczalne jest przez prawo państwa, na terenie którego zabieg jest dokonany,
 - porodem, który nastąpił podczas 2 miesięcy poprzedzających przewidziany jego termin,
 - związane ze sztucznym zapłodnieniem i każdym innym leczeniem bezpłodności a także związane z zakupem środków antykoncepcyjnych,
 - korzystaniem podczas pobytu w szpitalu z usług innych niż standardowe, takich jak używanie odbiorników radiowych, telewizyjnych, korzystania z usług fryzjerskich lub kosmetycznych itp.,
 - leczeniem dentystrycznym, jeśli nie było wynikiem ostrych stanów bólowych, wymagających natychmiastowej pomocy,
 - leczeniem i lekami nie uznanymi przez medycynę konwencjonalną.